

Sic autem lymmata quæres :

Deutri, sive triti, quæ lineæ subjacet uni,
Imminet atque alii, qua sunt mediante dirempti.
Primitus hanc ab eo, quod habet penultima puncto.
Passus in denos si dividis, inde novenos :
Ex denis isti saliunt in lymmata deutri,
Septimus et sextus, quartus simul atque secundus :
Contra quem sextum proti synemenon habendum.
At sua cuncta trito de nonis hic notat ordo :
Tertius et primus, quintus, post hunc quoque sextus.
His ita dispositis necdum synemenon habebis
Deutri symphonice, quod et addes absque labore.

Explicit Musica beati Patris Willehelmi Hirsaugiensium abbatis.

ANNO DOMINI MXC.

HERIMANNUS

METENSIS EPISCOPUS.

NOTITIA HISTORICA IN HERIMANNUM.

(*Cal. Christ.*, nov. t. XIII, p. 752.)

Claris natalibus in Saxonia natus Herimannus, A dicturus adesset. Quod si ficeret neglexisset, se a discipulus Hannonis archiepiscopus Coloniensis, Leodiensis prepositus, unanimi cleri ac populi consensu prefectus et in episcopum consecratus fuit anno 1073. Gravi dolore percussus investituras ab imperatore accepisse, mox a summo pontifice veniam petiit. Non multo post Gerslengensi conventui de sedandis Germaniae turbis habitu, una cum pluribus prelatis et optimatibus interfuit. Walonem abbatem S. Arnulfi, quem Manasses Remensis archiepiscopus idem monasterio S. Remigii praefecrat, Metas redemptum ad Gregorii VII papæ commendationem benigne exceptit, et in ejus gratiam restituit nundinas in solemnitate dedicationis in perpetuum habendas. Dein vero locus ei non desuit expostulandi et quidem amore de Walone, ut infra dicemus, Romam cum Theodorico Sancti Huberti abbatte profectus anno 1074. Paschalia festa Pisis egit; unde iter pergens, Romam accessit, ac præcibus effusis ad sanctorum apostolorum tumulos, papam Gregorium VII invisit; a quo non sibi tantum charitatis testimonia, verum et episcopis Leodiensi ac Babenbergensi Theodvino et Herimanno, sacros canones violasse insimulatis, benicitatis insignia obtinuit. Sub annum 1076 funestum ac diuturnum schisma exortum est, auctore in primis Henrico VI Germaniae rege, qui nefariis actibus regnum infestabat. Huic saepius benigne nequidquam admonitus Gregorius VII denuo per legatos sub finem anni præcedentis edixit, ut secunda Quadragesimæ hebdomade ad concilium Romæ indicium de criminibus, quorum argueretur, causam

B A dicturus adesset. Quod si ficeret neglexisset, se a communione Ecclesiae sejunctum iri pro certo haberet. Hoc nuntio rex supra modum offensus, legatos a conspectu suo repulit, et Wormatæ conventum in Septuagesimam induxit, in quo Gregorius pontificatu depulsus est, contra plurimum episcoporum sententiam, et nominatim Herimanni, palam protestantis velutum esse legibus canoniciis episcopum absensem condemnare : sed tamen majori numero concedere oportuit. Persuasus papa multos episcopos non nisi vi et metu assensisse, Udoni Trevirensi, Theodorico Virdunensi atque Herimanno litteras emisit, illos adhortans ut sanctæ sedi fidem servarent, culpamque congrua satisfactione diluerent. Evidem in errato Herimannus non diu perseveravit, absolute a Jarantone abbatte sancti Benigni Divisionensis in vigilia Natalis Domini ejusdem anni 1076 consecutus. Eodem anno, mense Augusto ab eodem pontifice litteras accepit, quibus papa ait omnes, qui cum rege communicarent, censuras subiisse, ipsumque excommunicandi jus habuisse. Insequenti anno ejusdem pontificis jussu sedavit litera motam inter episcopum Leodiensem et Vulpaduni abbatem S. Laurentii, qui suo monasterio causa indicta pulsus fuerat. Attamen Herimannus ob singulare erga sanctam sedem studium, offensionem imperatoris subiit, et in Mogantino conventu renuntiatus est hostis imperii. Persecutionis ergo vitandæ Virdunensem episcopum Theodericum adiit, a quo, commendatus a papa, quam humanissime acceperius est. Dehinc oppigneratis quibusdam eccl-

sic sua prædiis, Leodium refugit, ubi monasterii S. Trudonis sumptibus vicitavit. Eadem monasterio, utpote directam habens jurisdictionem, Henrico episcopo Leodiensi comitatus, Lauzonem abbatem S. Vincentii Metensis præfecit, an. 1083. Quamobrem in Chronicō S. Trudonis monasterii proventus ad usum suum convertisse et abbaticæ privilegia violasse arguitur. Præter Cœsaris vexationes, pene continuis exigitatus est bellis a Theodoricō duce Lotharingiæ, qui castra Spinalii et Danubrii, pluresque ecclesiæ ac monasteria diripiuit. Inter hæc habitum Romæ concilium generale an. 1080 Nonis Martii, in quo imperatori Germaniam bello armisque miscere pergenti, et in pertinacia persistenti, anathema dixit papa Gregorius, et Rodulfum in regia dignitate substitutum confirmavit, professus se invitum nec nisi post tentata incassum alia remelia, ad hæc extrema descendisse. Ea re amplius efferatus Henricus, coacto apud Brixinam Noricorum urbem triginta factiosorum episcoporum conventu, legitimum papam abjuravit, eique Guibertum, Ravennæ archiepiscopum, antipapam sub nomine Clementis opposuit. Porro Herimannus a partibus papæ constabat. Quare exacerbatus imperator eum sede sua dejectit, ac Walonem jam prælibatum, S. Arnulfi abbatem, in ejus locum intrusit. Sedem occupabat Walo adhuc anno 1085 ac sequenti. At videns se nibil proficere, tumque usurpatæ sedis pœnitentia ductus, ad Herimannum accessit, perpetrati Tacinoris veniam petiit, et piaciuli causa in Gorziense monasterium secessit, factus ibidem custos puerorum. Denuntiante inodestia et pœnitentia exemplo compulsa ad commiserationem Herimannus, eum in priorem restituit honorem. Non multo post idem præsul iterum sede sua pulsus est, et Bruno quidam, filius Alberti comitis Calvensis, monachus Sancti Trudonis, in eam intrusus. Cujus insolentiam Metenses non ferentes, intra puellare S. Petri monasterium, gladiis lanceisque confossum interemerunt. Herimannus vero in Italiam per hosce dies profectus, a schismaticis pro vindice Romanæ sedis acerrimo agnoscitur, in Tusciā captivus abductus, diurno carcere maceratur: unde nec reversus est citius anno 1088, pallii honore ac munere legati seu vicarii apostolici a papa decoratus. Metas redux inter quælibet pericula honoriscentissime et amantissime a grege suo accipitur. Ubi primum in urbem rediit, cuidam vitæ innocentis adolescenti, Hugoni nomine, revelatum est Herimannum ut adiret, eumque de transferendo sancti Clementis corpore adinoneret et de instanti ejus obitu, qui tertio post translationem

A subsequendus esset. Visum ad sancti Felicis abbatem, ubi S. Clemens quiescebat, retulit adolescens, cœlitus communis et ipse, ut vite genus mutaret, et monachus fleret. Unum episcopo aperuit abbas, alterum, quod ejus obitum spectabat, reticuit. Non statim visis fidem habuit Herimannus, sed tandem morbo correptus, rem exsecutus est anno 1090, vi Nonas Maii, quantumvis infirmus. Hujus translationis historiam fusius retulit Hugo Flaviniacensis abbas in suo Chronicō, atque ex eo tempore Sancti Felicis monasterium nomine S. Clementis insignitum est. Exstat hac de re diploma ipsius Herimanni, omnia distincte referentis, scilicet multis multorum visibibus et revelationibus sibi innotuisse, ut a loco, quo a bonæ memorie Deoderico episcopo, quodam ad sedem propriam illum transferre conanti, sed Dei virtute prohibente non valenti, repositus fuerat, sanctis antistitis corpus levaretur: at se visis incredulum rem distulisse; sed tandem cœlitus castigatum excœcatum fuisse. Itaque vi Non. Maii cum multa clericorum, monachorum, ac fidelium frequentia, corpus sanctissimum, scrinio aureo et argenteo decenter composuisse, et ad cathedralē Sancti Stephani ecclesiam transtulisse, ubi nocte insequente quieverit; indeque ad locum basilicas dictum, uade pridie assumptum fuerat, id est ad S. Felicis monasterium, retulisse, cui multa contulit ad stipendium monachorum, qui ad S. Clementis Deo ministrari essent. Hic vero dies, quo translatio facta est, ut solemnius observaretur, nundinas ibidem per octo dies instituit Herimannus: ubi si sæculares, ut unum erat, cursu equorum sese exercitare voluisse, victori dimidium præmii, residuum Sancti Clementis ecclesiæ assignari jubet. Constat ex ejus litteris, in monasterio S. Clementis servatis, abbati Hugoni traditam fuisse ab ipso ecclesiam S. Petri: ad Arenas pene desertam, in qua pastoralia munia fratres exercent. Tertio post translationem S. Clementis die, jam gravi morbo correptus, vocatis ad se clericis et familiaribus benedictionem impertitus, crucisque signo munitus, invocatis SS. Trinitate, B. Dei Genitrice et omnibus sanctis, piissime cessit (4 Maii 1090) prout adolescenti Hugoni revelatum fuerat. Funus ejus curavit Hugano abbas, eumque in ecclesia S. Petri ad Arenas sepulture mandavit. Reperitur est in ejus sepulcro anno 1712, die 13 Octobris, lamina plumbea hanc inscriptionem referens: *Obitus in Domino Herimannus Metensis episcopus, legatus apostolicæ sedis, a Gregorio VII honore milite et pallii decoratus, anno Domini M XC*